

3. Nie jest likwidacją w rozumieniu ust. 1 całkowita lub częściowa zmiana branży albo przekształcenie formy prawnej przedsiębiorstwa lub połączenie przedsiębiorstw.

Art. 8. 1. Przy czynnościach wynikających z umowy agencyjnej lub umowy zlecenia doraźnego pośrednictwa obrotem jest prowizja i inne wynagrodzenia za wykonane usługi.

2. Jeżeli agent lub przyjmujący zlecenie posiada towar lub nim dysponuje, obrotem jest całkowita suma należności, jaka by mu przypadła, gdyby działał we własnym imieniu i na własny rachunek. Przepisu tego nie stosuje się do agentów działających w imieniu i na rzecz jednostek gospodarki społecznej.

Art. 9. Przy sprzedaży wyrobów tytoniowych oraz zapalek obrotem jest suma uzyskanej prowizji udzielanej przy sprzedaży.

Art. 10. 1. Stawki podatku wynoszą od obrotów z działalności:

1) wydawniczej	10%
2) w zakresie handlu:	
a) ze sprzedaży towarów spożywczych i spożywczo-rolnych	2,5%
b) ze sprzedaży pozostałych towarów	3,5%
3) w zakresie rzemiosła:	
a) z produkcji wykonywanej przy zatrudnieniu nie więcej niż jednego pracownika najemnego	3,5%
b) z produkcji wykonywanej przy zatrudnieniu więcej niż jednego pracownika najemnego	4%
c) z usług	3,5%
4) lekarzy, lekarzy weterynarii, lekarzy dentyków, uprawnionych techników dentystycznych, techników dentystycznych, felczerów, położnych i pielęgniarek	4%
5) gastronomicznej w zakładach, w których nie jest prowadzona sprzedaż napojów alkoholowych, w tym również piwa	2%
6) gastronomicznej w zakładach, w których prowadzona jest sprzedaż napojów alkoholowych:	
a) ze sprzedaży potraw i napojów o zawartości do 18% alkoholu	3%
b) ze sprzedaży napojów o zawartości powyżej 18% alkoholu	8%
7) w zakresie prowadzenia zakładów hotelarskich	15%
8) przedsiębiorstw prowadzących publiczną działalność artystyczną, rozrywkową lub sportową	30%
9) w zakresie wykonywania umów agencyjnych i zlecenia (art. 8) oraz sprzedaży wyrobów tytoniowych i zapalek (art. 9) — od prowizji	10%
10) nie wymienionej w pkt 1—9	5%

2. Jeżeli podatnik wykonuje różne rodzaje działalności podlegające różnym stawkom wymienionym w ust. 1, do każdego rodzaju działalności stosuje się stawkę właściwą dla tej działalności.

3. Małżonka i niepełnoletnich członków rodziny pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym z rzemieślnikiem oraz uczniów zatrudnionych w zakładzie rzemieślniczym na podstawie pisemnej umowy o naukę, zarejestrowanej w izbie rzemieślniczej, nie uważa się za pracowników najemnych.

Art. 11. Minister Finansów może w drodze rozporządzenia:

- 1) zwalniać od podatku całkowicie lub częściowo niektóre grupy podatników i poszczególne rodzaje działalności oraz określać warunki tego zwolnienia,
- 2) wyłączać z obrotu podlegającego opodatkowaniu, w odniesieniu do poszczególnych rodzajów działalności, niektóre składniki obrotu i określać warunki tego wyłączenia,
- 3) obniżać stawki podatku oraz określać warunki obniżki,
- 4) podwyższać stawki podatku od obrotów niektórymi towarami luksusowymi w granicach 10% podstawy opodatkowania,
- 5) w stosunku do towarów objętych szczególnym nadzorem podatkowym — określać przypadki, w których obrotem jest wartość towarów, oraz podwyższać stawki podatku do wysokości nie przekraczającej stawek określonych dla takich samych towarów w obrotach jednostek gospodarki społecznej,
- 6) określać inne osoby niż wymienione w art. 10 ust. 3, zatrudnione przez rzemieślnika, które nie są uważane za pracowników najemnych.

Art. 12. Opodatkowanie obrotów osiągniętych w latach podatkowych do roku 1972 następuje według przepisów dotychczasowych.

Art. 13. W art. 66 dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o postępowaniu podatkowym (Dz. U. z 1963 r. Nr 11, poz. 60) skreśla się ust. 6—12 oraz ostatnie zdanie w ust. 13.

Art. 14. Traci moc dekret z dnia 26 października 1950 r. o podatku obrotowym (Dz. U. Nr 49, poz. 449 z późniejszymi zmianami).

Art. 15. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1973 r.

Przewodniczący Rady Państwa: *H. Jabłoński*
Sekretarz Rady Państwa: *L. Stasiak*

339

USTAWA

z dnia 16 grudnia 1972 r.

o podatku dochodowym.

Art. 1. 1. Opodatkowaniu według zasad ustawy podlegają osoby fizyczne i osoby prawne nie będące jednostkami gospodarki społecznej od dochodów uzyskanych ze źródeł przychodów określonych w ustawie.

2. Jeżeli oboje małżonkowie osiągają dochody, dochody

te łączy się i opodatkowuje na imię obojga małżonków. Zasadę tę stosuje się także w razie wyłączenia lub ustania wspólności majątkowej w czasie trwania małżeństwa, chyba że przyczyną ustania było zniesienie wspólności majątkowej przez sąd.

3. Dochody krewnych zstępnych dolicza się do dochodów krewnego wstępnego, jeżeli mu służy prawo pobierania pożytków ze źródeł przychodów tych zstępnych.

4. Dochody z udziału w spółce nie będącej osobą prawną, ze wspólnej własności, wspólnego posiadania lub wspólnego użytkowania źródła przychodów opodatkowuje się osobno u każdej osoby w stosunku do jej udziału pod warunkiem udowodnienia wspólności udziału. W razie braku takiego dowodu opodatkowuje się cały dochód łącznie na imię tej osoby, która miała istotny wpływ na bieg interesów źródła przychodów.

Art. 2. 1. Osoby wymienione w art. 1 ust. 1, jeżeli mają miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na obszarze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, podlegają obowiązkowi podatkowemu od całości swych dochodów, bez względu na miejsce położenia źródeł przychodów.

2. Obowiązek podatkowy określony w ust. 1 ciąży również na osobach fizycznych, które przybyły do Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej na pobyt czasowy dłuższy niż sześć miesięcy.

Art. 3. Osoby wymienione w art. 1 ust. 1, jeżeli nie mają na obszarze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej miejsca zamieszkania lub pobytu w rozumieniu art. 2, siedziby albo zarządu, podlegają obowiązkowi podatkowemu tylko od dochodów, które osiągają na obszarze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Art. 4. Od podatku dochodowego od dochodu uzyskanego ze źródeł przychodów położonych za granicą wolni są przedstawiciele dyplomatyczni i urzędnicy konsularni państw obcych, którzy korzystają z prawa zakrajowości, jak również inne osoby, które korzystają z tego prawa na podstawie umów lub powszechnie uznanych zwyczajów międzynarodowych.

Art. 5. 1. Osoby prawne, których celem statutowym jest działalność naukowa, oświatowa, kulturalna, sportowa oraz w zakresie kultu religijnego, dobroczynności i opieki społecznej, wolne są w danym roku podatkowym od podatku dochodowego należnego od dochodu ze źródeł nie podlegających opodatkowaniu podatkiem obrotowym, jeżeli przekazały w tym roku lub w roku bezpośrednio po nim następującym wszystkie uzyskane w roku podatkowym dochody bezpośrednio na cele statutowe. Za dochód w rozumieniu zdania poprzedzającego uważa się sumę wszystkich przychodów po potrąceniu kosztów funkcjonowania osoby prawnej, wydatków związanych z posiadanymi źródłami przychodów oraz wydatków na doraźnie urządzone imprezy przewidziane statutem.

2. Minister Finansów może określić w drodze rozporządzenia, jakie dochody uważa się za przekazane bezpośrednio na cele statutowe, oraz sposób udowodnienia okoliczności uzasadniających zwolnienie od podatku.

Art. 6. Przedmiotem opodatkowania jest dochód uzyskany ze źródeł przychodów, a jeżeli podatnik uzyskuje dochody z więcej niż jednego źródła przychodów — suma dochodów ze wszystkich źródeł przychodów po potrąceniu niedoborów, z wyjątkiem niedoborów ze sprzedaży rzeczy i praw majątkowych.

Art. 7. 1. Źródłami przychodów są:

- 1) działalność zarobkowa podlegająca opodatkowaniu podatkiem obrotowym,
- 2) działalność w zakresie zatrudnień, z których przychody nie podlegają opodatkowaniu podatkiem obrotowym lub podatkiem od wynagrodzeń,

3) działalność naukowa, artystyczna, literacka, publicystyczna i oświatowa, w tym również wykonywana przy pomocy zorganizowanego zakładu, jeżeli przychody z wymienionych rodzajów działalności nie podlegają opodatkowaniu podatkiem od wynagrodzeń,

- 4) nieruchomości nie stanowiące gospodarstwa rolnego,
- 5) dzierżawa, jeżeli chodzi o przychody wydzierżawiającego,
- 6) kapitały pieniężne i prawa majątkowe,
- 7) sprzedaż rzeczy i praw majątkowych, z wyjątkiem nabytych w drodze spadku lub zapisu,
- 8) inne źródła określone w art. 8 ust. 8.

2. Źródłem przychodów w rozumieniu ust. 1 pkt 7 jest sprzedaż nieruchomości bądź ich części, przedsiębiorstw bądź ich składników, udziałów w spółkach, rzeczy nabytych w celu odprzedaży z zyskiem oraz praw majątkowych nabytych w drodze kupna lub darowizny, a jeżeli chodzi o prawa autorskie i prawa do projektów wynalazczych — także sprzedaż dokonana przez twórców, jeżeli przychody z niej nie podlegają opodatkowaniu podatkiem od wynagrodzeń bądź nie są od tego podatku zwolnione.

3. Nie stanowi źródła przychodów sprzedaż rzeczy, które służą do osobistego lub domowego użytku, oraz sprzedaż dzieł sztuki, ksiązek, pamiątek historycznych itp., jeżeli rzeczy te nie są gromadzone w celu odprzedaży z zyskiem.

Art. 8. 1. Przychodami są pieniądze lub wartość przychodów w naturze, uzyskane z jednego ze źródeł przychodów. Jeżeli jednak źródłem przychodu jest działalność podlegająca opodatkowaniu podatkiem obrotowym, przychodem jest obrót ustalony dla celów opodatkowania tym podatkiem.

2. U podatników prowadzących księgi handlowe za przychód osiągnięty w roku podatkowym uważa się także zaksięgowane w tym roku przychody, choćby nie zostały jeszcze faktycznie uzyskane.

3. Wartość przychodów w naturze oblicza się według przeciętnych cen rynkowych w miejscu, w którym znajduje się źródło tych przychodów.

4. Za przychód z budynków wynajętych lub ich części uważa się otrzymany w roku podatkowym czynsz najmu łącznie z wszelkimi świadczeniami ubocznymi obciążającymi najemcę. Jeżeli na podstawie szczególnych przepisów czynsz najmu wpłacany jest na odrębny rachunek bankowy właściciela nieruchomości, nie stanowią przychodu kwoty, do których podjęcia nie jest on w danym roku podatkowym uprawniony; nie dotyczy to przychodów z nieruchomości stanowiących własność cudzoziemców dewizowych.

5. Za przychód z budynków odstąpionych bezpłatnie w całości lub w części do używania innym osobom uważa się wartość czynszową w rozumieniu przepisów o podatku od nieruchomości. Nie jest natomiast przychodem wartość czynszowa budynków lub ich części zajmowanych na własne potrzeby przez właściciela budynku lub członków jego rodziny. Jeżeli właściciel używa budynku lub jego części wyłącznie dla własnego przedsiębiorstwa, przy obliczaniu kosztów prowadzenia przedsiębiorstwa wartości czynszowej nie uważa się za koszty uzyskania przychodów z tego przedsiębiorstwa. Jeżeli właściciel oddał bezpłatnie budynek lub jego część do użytku na cele naukowe, oświatowe, kulturalne, sportowe, kultu religijnego, opieki społecznej i dobroczynne, przy ustalaniu dochodu z nieruchomości nie liczy się ani wartości czynszowej, ani kosztów poniesionych z tytułu utrzymania tego budynku lub jego części.

6. Za przychody z kapitałów pieniężnych uważa się odsetki od pożyczek, wkładów i rachunków bieżących, odsetki od obligacji i innych papierów wartościowych oraz dywidendy i inne przychody z tytułu udziału w zyskach osób prawnych.

7. Za przychód z praw majątkowych uważa się w szczególności rentę, której tytuł prawny stanowi darowizna lub rozporządzenie ostatniej woli, przychody z praw autorskich i praw do projektów wynalazczych, jeżeli nie podlegają opodatkowaniu podatkiem od wynagrodzeń bądź nie są od tego podatku zwolnione, oraz przychody z praw do wzorów zdobniczych i znaków towarowych.

8. Za przychody z innych źródeł, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 8, uważa się w szczególności przychody z odpłatnych świadczeń tego rodzaju, jak wynajęcie nieruchomości, części lokalu, przychody z nieodpłatnych świadczeń, z wyjątkiem wymienionych w art. 9, oraz przychody nie znajdujące pokrycia w ujawnionych źródłach.

Art. 9. Wolne od podatku dochodowego są:

- 1) dochody nie przekraczające 12.000 zł w stosunku rocznym,
- 2) przychody, do których stosuje się przepisy o podatku od wynagrodzeń, oraz odsetki od zasądzonych należności z tytułu wynagrodzeń za pracę,
- 3) przychody z wykonywania rzemiosła na podstawie potwierdzenia zgłoszenia wykonywania rzemiosła, które jest objęte przepisami o opłacie skarbowej,
- 4) przychody z gospodarstwa rolnego,
- 5) zasiłki z funduszy państwowych na popieranie nauki, kultury i sztuki,
- 6) świadczenia alimentacyjne otrzymywane od zamieszkałych na obszarze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej osób fizycznych, a jeżeli chodzi o świadczenia alimentacyjne otrzymane od osób zamieszkałych za granicą — tylko świadczenia w formie pieniężnej, bądź w postaci przedmiotów przeznaczonych do użytku osoby alimentowanej i jej najbliższych,
- 7) przychody uzyskane z tytułu wypadków w zatrudnieniu,
- 8) kwoty otrzymane z tytułu ubezpieczeń,
- 9) przychody w postaci spadków, zapisów i darowizn,
- 10) uzyskiwane przez osoby prawne określone w art. 5 ust. 1:
 - a) dotacje, subwencje i darowizny od jednostek gospodarki uspołecznionej, przeznaczone na cele statutowe,
 - b) przychody w walutach zagranicznych lub dewizach, przekazanych do kraju za pośrednictwem banku, nie podlegające przepisom o opodatkowaniu spadków i darowizn,
- 11) wygrane z loterii i innych gier losowych lub zakładów zatwierdzonych przez właściwy organ państwowy,
- 12) kwoty otrzymane z tytułu spłaty wierzytelności do wysokości wartości nominalnej wierzytelności,
- 13) nagrody przyznawane z funduszy jednostek gospodarki uspołecznionej,
- 14) odsetki od wkładów lokowanych na książeczkach oszczędnościowych oraz na rachunkach bankowych, z wyjątkiem rachunków utrzymywanych w związku z posiadanym źródłem przychodów, oraz odsetki od bonów oszczędnościowych,
- 15) przychody uzyskane z tytułu sprzedaży całości lub części nieruchomości wchodzących w skład gospodarstwa rolnego; jeżeli jednak stosownie do przepisów o terenach budowlanych na obszarach wsi albo stosownie do przepisów o planach zagospodarowania przestrzennego sprzedawana nieruchomość wchodząca w skład gospodarstwa

rolnego przeznaczona została na działkę budowlaną, a nabywca nie posiada w ogóle gospodarstwa rolnego lub należące do niego gospodarstwo jest położone w takiej odległości, że nabywana przez niego działka budowlana nie może w tym gospodarstwie stanowić zorganizowanej całości gospodarczej, przychód uzyskany z takiej sprzedaży korzysta ze zwolnienia tylko do wysokości ceny stosowanej przy sprzedaży gruntów państwowych, przysługującej z tytułu sprzedaży tej działki jako nieruchomości rolnej,

- 16) przychody uzyskane z tytułu sprzedaży nieruchomości lub z tytułu odszkodowania, stosownie do przepisów o wywłaszczaniu nieruchomości, oraz z tytułu sprzedaży nieruchomości w wykonaniu prawa pierwokupu na podstawie przepisów o gospodarce terenami w miastach i osiedlach,
- 17) przychody uzyskane z tytułu odszkodowań za czyny niedozwolone,
- 18) dochody osób fizycznych, określonych w art. 2, ze źródeł przychodów znajdujących się poza obszarem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, w razie udowodnienia, że podlegają one w obcym państwie podatkowi tego samego rodzaju, a państwo to postępuje według zasad wzajemności co do takich samych dochodów ze źródeł położonych na obszarze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, chyba że umowa między Polską Rzeczpospolitą Ludową a tym państwem zawiera odmiennie postanowienia,
- 19) przychody z udziałów w polskich ubezpieczeniach uzyskane przez towarzystwa ubezpieczeń tych państw, które nie stosują obciążeń podatkowych do takich przychodów uzyskanych przez polskie towarzystwa ubezpieczeń.

Art. 10. Dochodem ze źródła przychodów, jeżeli przepisy art. 13—16 nie stanowią inaczej, jest nadwyżka sumy przychodów z tego źródła nad kosztami ich uzyskania osiągnięta w roku podatkowym. Jeżeli koszty uzyskania przekraczają sumę przychodów, różnica jest niedoborem ze źródła przychodów.

Art. 11. 1. Kosztami uzyskania przychodów z poszczególnego źródła są wszelkie koszty ponoszone w celu osiągnięcia przychodów, z wyjątkiem kosztów wymienionych w art. 12.

2. Za koszty uzyskania przychodów uważa się również:

- 1) straty częściowe lub całkowite na przedmiotach majątkowych służących do uzyskania przychodów i podlegających zużyciu; straty te są potrącalne w wysokości nie pokrytej sumą ubezpieczeniową i odpisami z tytułu zużycia i tylko z przychodów tego roku, w którym strata nastąpiła; straty w majątku podatnika, służącym do uzyskania, zachowania lub zabezpieczenia przychodów, lecz nie podlegającym zużyciu, np. w gotówce, zapasach towarów, surowców, wyrobów gotowych, mogą być w całości lub w części uznane za koszty uzyskania przychodów z poszczególnego źródła, jeżeli rozmiar straty znacznie osłabia zdolność gospodarczą podatnika,
- 2) odsetki od długów i trwale ciężary, jeżeli pozostają w związku ze źródłem przychodów,
- 3) składki na rzecz organizacji gospodarczych i społeczno-zawodowych, do których podatnik należy,
- 4) podatki i opłaty oraz składki ubezpieczeniowe pozostające w związku z danym źródłem przychodów, z wyjątkiem wymienionych w art. 12 pkt 9,
- 5) rezerwy u podatników prowadzących księgi handlowe, przeznaczone na pokrycie należności, których nieściągalność została udowodniona lub uprawdopodobniona,

- 6) koszty funkcjonowania osób prawnych określonych w art. 5 ust. 1,
- 7) wydatki ponoszone przez pracodawcę pośrednio na rzecz pracowników, jeżeli wynikają z układu zbiorowego pracy lub innych obowiązujących aktów prawnych, również w drodze tworzenia specjalnych funduszków.

3. Koszty uzyskania przychodów są potrącalne tylko w tym roku podatkowym, w którym zostały poniesione; u podatników prowadzących księgi handlowe są jednak potrącalne koszty uzyskania, które zostały zarachowane, chociaż ich jeszcze nie poniesiono, jeżeli odnoszą się do danego roku podatkowego.

Art. 12. Nie uważa się za koszty uzyskania przychodów:

- 1) wydatków na nabycie, powiększenie lub ulepszenie źródła przychodów; wydatki te są jednak kosztami uzyskania przy ustalaniu nadwyżki ze sprzedaży rzeczy i praw majątkowych i to bez względu na czas ich poniesienia,
- 2) funduszków rezerwowych z wyjątkiem wymienionych w art. 11 ust. 2 pkt 5 i 7,
- 3) wydatków na spłatę długów oraz umorzenie kapitałów włożonych w źródło przychodów przez osoby z niego korzystające,
- 4) odsetek od własnego kapitału włożonego przez podatnika w źródło przychodów,
- 5) kwot przeznaczonych przez osobę prawną do podziału między udziałowców i akcjonariuszów z tytułu udziału w zyskach lub dywidend oraz nadwyżek odsetek od zaciągniętych od nich pożyczek, przekraczających wysokość odsetek ustawowych,
- 6) opustów z ceny udzielonych przez osoby prawne udziałowcom oraz wartości wszelkich nieodpłatnych świadczeń dokonanych na rzecz udziałowców,
- 7) wydatków na prowadzenie gospodarstwa domowego podatnika i na utrzymanie członków jego rodziny; uważa się jednak za koszty uzyskania wydatki na utrzymanie członków rodziny, z wyjątkiem małżonka, zatrudnionych stale w przedsiębiorstwie podatnika, których dochody nie podlegają doliczeniu do jego dochodu,
- 8) datków i ofiar wszelkiego rodzaju,
- 9) podatku dochodowego, podatku wyrównawczego oraz podatku od nabycia praw majątkowych w części dotyczącej nieodpłatnego nabycia, a także składek z tytułu osobistego ubezpieczenia podatnika,
- 10) kosztów egzekucyjnych,
- 11) grzywien i kar pieniężnych z wyjątkiem kar umownych,
- 12) kosztów uzyskania przychodów ze źródeł przychodów znajdujących się na obszarze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej lub za granicą, jeżeli dochody z tych źródeł w ogóle nie podlegają opodatkowaniu albo są zwolnione od podatku dochodowego.

Art. 13. Dochodem ze sprzedaży rzeczy i praw majątkowych jest różnica między przychodem uzyskanym z ich sprzedaży a kosztami ich nabycia lub wytworzenia, a jeżeli chodzi o rzeczy i prawa majątkowe nabyte w drodze darowizny — między przychodem uzyskanym z ich sprzedaży a ich wartością w dniu nabycia. Różnica ta ulega zmniejszeniu o koszty sprzedaży oraz o wartość nakładów poczynionych w czasie posiadania rzeczy i praw majątkowych, jeżeli nakłady te trwale zwiększają lub ulepszają ich substancję albo stanowią spłatę długów obciążających je przy ich nabyciu. Minister Finansów może określić w drodze rozporządzenia szczególne zasady ustalania kosztów nabycia lub wytworzenia niektórych rzeczy i praw majątkowych.

Art. 14. Dochodem z udziału wspólnika w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością są pożytki faktycznie uzyskane z tytułu tego udziału.

Art. 15. Dochodem z likwidacji przedsiębiorstwa jest dochód obliczony przez zastosowanie do podstawy opodatkowania podatkiem obrotowym norm szacunkowych. Dochody osiągnięte z polikwidacyjnej sprzedaży towarów nie podlegają oddzielnemu opodatkowaniu przy zachowaniu warunków uzasadniających zwolnienie osiągniętych z tej sprzedaży obrotów od podatku obrotowego.

Art. 16. 1. Jeżeli podatnik pozostający w związku gospodarczym z osobą mającą siedzibę lub miejsce zamieszkania za granicą tak układa bieg swoich interesów, że nie wykazuje dochodów albo wykazuje dochody mniejsze od tych, jakich należałoby oczekiwać, gdyby wymieniony związek nie istniał, wówczas dochód danego podatnika należy ustalić bez uwzględnienia obciążeń szczególnych, wynikających z powyższego związku. Jeżeli ustalenie dochodu na podstawie ksiąg handlowych nie jest możliwe, dochód ustala się w drodze oszacowania.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio, gdy podatnik, wykorzystując swój związek gospodarczy z osobą, której przysługują szczególne ulgi w podatku dochodowym, albo też wykonując świadczenie dla innego podatnika na warunkach rażąco korzystniejszych i odbiegających od stosowanych ogólnie norm w czasie i miejscu wykonywania świadczenia, przerzuca całość lub część swego dochodu na osobę korzystającą z ulg bądź na innego podatnika i wskutek tego nie wykazuje dochodu w takiej wysokości, jakiej należałoby oczekiwać, gdyby wymieniony związek nie istniał lub gdyby wymienione świadczenie nie zostało wykonane.

3. Dochód z udziałów reasekuracyjnych w polskich ubezpieczeniach ustala się w wysokości 50% przychodów; za przychód uważa się ostateczny czysty zysk zagranicznego towarzystwa ubezpieczeń obliczony zgodnie z obowiązującymi umowami reasekuracyjnymi.

Art. 17. 1. Podstawą obliczenia podatku jest dochód osiągnięty w roku podatkowym.

2. Rokiem podatkowym jest rok kalendarzowy.

3. Jeżeli źródło przychodów powstało lub wygasło w ciągu roku podatkowego, za podstawę obliczenia podatku przyjmuje się osiągnięty dochód i stosuje się do niego stopę podatku odpowiadającą dochodowi obliczonemu w stosunku rocznym.

4. Przepisu ust. 3 nie stosuje się przy opodatkowaniu dochodu ze źródeł, które z uwagi na ich charakter czynne są przez okres krótszy niż rok, do dochodów nieperiodycznych oraz do dochodów ze źródeł, które powstały lub wygasły w ciągu roku podatkowego, a podatnik posiadał ponadto w pozostałej części roku inne źródło podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym.

5. U osób, które przybyły do Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej na pobyt nie przekraczający sześciu miesięcy w celu prowadzenia działalności zarobkowej, za podstawę obliczenia podatku przyjmuje się osiągnięty dochód i stosuje się do niego stopę podatku odpowiadającą temu dochodowi, obliczonemu w stosunku rocznym.

Art. 18. 1. Podatek ustala się według następujących skal:

- 1) od dochodów:
 - a) z wykonywania rzemiosła, osiągniętych przez rzemieślników świadczących usługi dla ludności lub rol-

nictwa, oraz przez pozostałych rzemieślników zatrudniających nie więcej niż jednego pracownika najemnego,

- b) z zakładów gastronomicznych, w których nie jest prowadzona sprzedaż napojów alkoholowych, w tym również piwa,
- c) z praw autorskich i praw do projektów wynalazczych uzyskiwanych przez twórców,
- d) z działalności naukowej, artystycznej, literackiej, publicystycznej i oświatowej, w tym również wykonywanej przy pomocy zorganizowanego zakładu:

Dochód roczny w złotych:		Podatek wynosi:	
powyżej do		12% nadwyżki powyżej	
12.000	18.000		12.000 zł
18.000	24.000	720 zł i 18%	18.000 zł
24.000	30.000	1.800 zł i 20%	24.000 zł
30.000	60.000	3.000 zł i 22%	30.000 zł
60.000	90.000	9.600 zł i 42%	60.000 zł
90.000	120.000	22.200 zł i 46%	90.000 zł
120.000	150.000	36.000 zł i 52%	120.000 zł
150.000	180.000	51.600 zł i 56%	150.000 zł
180.000	240.000	68.400 zł i 62%	180.000 zł
240.000	300.000	105.600 zł i 74%	240.000 zł
300.000	360.000	150.000 zł i 80%	300.000 zł
360.000		55% całego dochodu,	

2) od dochodów:

- a) z wykonywania rzemiosła przez rzemieślników nie wymienionych w pkt 1 lit. a),
- b) z zakładów gastronomicznych nie wymienionych w pkt 1 lit. b),
- c) z usług transportowych,
- d) z zajęć zarobkowych, jeżeli przychody z nich podlegają opodatkowaniu podatkiem obrotowym,
- e) z praw autorskich nabytych w drodze spadku lub zapisu:

Dochód roczny w złotych:		Podatek wynosi:	
powyżej do		15% nadwyżki powyżej	
12.000	18.000		12.000 zł
18.000	24.000	900 zł i 23%	18.000 zł
24.000	30.000	2.280 zł i 27%	24.000 zł
30.000	60.000	3.900 zł i 31%	30.000 zł
60.000	90.000	13.200 zł i 47%	60.000 zł
90.000	120.000	27.300 zł i 53%	90.000 zł
120.000	150.000	43.200 zł i 60%	120.000 zł
150.000	180.000	61.200 zł i 68%	150.000 zł
180.000	240.000	81.600 zł i 73%	180.000 zł
240.000	300.000	125.400 zł i 86%	240.000 zł
300.000	360.000	177.000 zł i 95%	300.000 zł
360.000		65% całego dochodu,	

3) od dochodów z działalności zarobkowej podlegającej podatki obrotowemu lub od tego podatku zwolnionej, nie wymienionej w pkt 1 i 2:

Dochód roczny w złotych:		Podatek wynosi:	
powyżej do		20% nadwyżki powyżej	
12.000	18.000		12.000 zł
18.000	24.000	1.200 zł i 25%	18.000 zł
24.000	30.000	2.700 zł i 30%	24.000 zł
30.000	60.000	4.500 zł i 36%	30.000 zł
60.000	90.000	15.300 zł i 52%	60.000 zł

Dochód roczny

w złotych:

powyżej do

90.000	120.000	30.900 zł i 58%	90.000 zł
120.000	150.000	48.300 zł i 64%	120.000 zł
150.000	180.000	67.500 zł i 71%	150.000 zł
180.000	240.000	88.800 zł i 76%	180.000 zł
240.000	300.000	134.400 zł i 80%	240.000 zł
300.000	360.000	182.400 zł i 86%	300.000 zł
360.000		65% całego dochodu,	

4) od dochodów z pozostałych źródeł nie wymienionych w pkt 1—3:

Dochód roczny

w złotych:

powyżej do

Dochód roczny w złotych:		Podatek wynosi:	
powyżej do		26% nadwyżki powyżej	
12.000	18.000		12.000 zł
18.000	24.000	1.560 zł i 32%	18.000 zł
24.000	30.000	3.480 zł i 37%	24.000 zł
30.000	60.000	5.700 zł i 42%	30.000 zł
60.000	90.000	18.300 zł i 62%	60.000 zł
90.000	120.000	36.900 zł i 72%	90.000 zł
120.000	150.000	58.500 zł i 82%	120.000 zł
150.000	180.000	83.100 zł i 88%	150.000 zł
180.000	210.000	109.500 zł i 90%	180.000 zł
210.000		65% całego dochodu,	

2. Jeżeli podatnik osiąga dochody podlegające opodatkowaniu według różnych skal określonych w ust. 1, podatek od każdego z tych dochodów oblicza się stosując stopę procentową odpowiadającą stosunkowi procentowemu podatku obliczonego według skali właściwej dla tego dochodu od łącznej sumy dochodów do sumy tych dochodów.

3. Podatek od dochodów z praw autorskich nabytych w drodze spadku lub zapisu nie może być ustalony w kwocie wyższej niż 33% dochodu z tego źródła. Jeżeli podatnik obok tych dochodów osiąga również dochody z innych źródeł, dochody te podlegają odrębnemu opodatkowaniu bez doliczania dochodów z praw autorskich nabytych w drodze spadku lub zapisu.

4. Małżonka i niepełnoletnich członków rodziny pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym z rzemieślnikiem oraz uczniów, zatrudnionych przez rzemieślnika na podstawie pisemnej umowy o naukę, zarejestrowanej w izbie rzemieślniczej, nie uważa się za pracowników najemnych.

Art. 19. 1. Podatek podwyższa się:

- 1) o 20% dla podatników nieżonatych lub niezamężnych w wieku powyżej 25 lat i nie mających na utrzymaniu dzieci,
- 2) o 10% dla podatników żonatych lub zamężnych od ponad dwóch lat, lecz nie mających na utrzymaniu dzieci.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, gdy osoby wymienione w tym ustępie miały na utrzymaniu dzieci co najmniej przez okres 10 lat.

3. Przy stosowaniu podwyżki podatku przewidzianej w ust. 1 pkt 2 okres dwóch lat trwania małżeństwa liczy się od dnia 1 stycznia roku następującego po roku, w którym podatnik zawarł związek małżeński.

4. Podatek z podwyżkami, o których mowa w ust. 1, nie może być ustalony w kwocie przekraczającej 65% podstawy obliczenia podatku.

Art. 20. 1. Minister Finansów określi w drodze rozporządzenia zasady uznawania rzemieślników za świadczących usługi dla ludności lub rolnictwa.

2. Minister Finansów może w drodze rozporządzenia:

- 1) zwalniać od podatku całkowicie lub częściowo niektóre grupy podatników oraz inne rodzaje przychodów niż wymienione w art. 9 i określać warunki tego zwolnienia,

- 2) uznać za koszt uzyskania przychodów odpisy za zużycie i określić przedmioty oraz zasady dokonywania odpisów i tworzenia funduszy amortyzacyjnych,
- 3) uznawać za koszty uzyskania przychodów niektóre rodzaje wydatków określonych w art. 12,
- 4) przenosić niektóre rodzaje dochodów do niższej skali opodatkowania ustalonej w art. 18 ust. 1,
- 5) określić inne osoby niż wymienione w art. 18 ust. 4, których nie uważa się za pracowników najemnych.

Art. 21. Opodatkowanie dochodów osiągniętych w latach podatkowych do roku 1972 włącznie następuje według przepisów dotychczasowych.

Art. 22. Tracą moc:

- 1) dekret z dnia 26 października 1950 r. o podatku dochodowym (Dz. U. z 1957 r. Nr 7, poz. 26 z późniejszymi zmianami),
- 2) dekret z dnia 25 października 1948 r. o podatku dochodowym (Dz. U. Nr 52, poz. 414) w części nie uchylonej dekretem wymienionym w pkt 1.

Art. 23. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1973 r.

Przewodniczący Rady Państwa: *H. Jabłoński*
Sekretarz Rady Państwa: *L. Stasiak*

340

USTAWA

z dnia 16 grudnia 1972 r.

o zmianie ustawy o prawie bankowym.

Art. 1. W ustawie z dnia 13 kwietnia 1960 r. o prawie bankowym (Dz. U. z 1960 r. Nr 20, poz. 121, z 1964 r. Nr 8, poz. 50 i z 1966 r. Nr 24, poz. 151) wprowadza się następującą zmianę:

w art. 39 ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) kwoty ogółem do zł 200.000 — jeżeli wkladca wskazał na piśmie właściwemu dla jego ostatniego miejsca zamieszkania oddziałowi banku osobę lub

osoby, na rzecz których wypłata ma nastąpić; osobami wskazanymi przez wkladcę mogą być jego małżonek, dzieci, rodzice, dziadkowie, wnuki i rodzeństwo”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: *H. Jabłoński*
Sekretarz Rady Państwa: *L. Stasiak*

341

USTAWA

z dnia 16 grudnia 1972 r.

o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin.

Rozdział 1.

Przepisy ogólne.

Art. 1. Żołnierzom zawodowym zwolnionym ze służby wojskowej przysługuje z funduszy państwowych zaopatrzenie emerytalne z tytułu wysługi lat lub w razie inwalidztwa, a ich rodzinom — w razie śmierci żywiciela.

Art. 2. Z tytułu zaopatrzenia emerytalnego przysługują na zasadach określonych w ustawie:

- 1) świadczenia pieniężne:
 - a) emerytura wojskowa, wojskowa renta inwalidzka lub wojskowa renta rodzinna,
 - b) dodatki do emerytury lub renty,
 - c) zasiłek pogrzebowy,
 - d) zwrot kosztów przeniesienia;
- 2) inne świadczenia i uprawnienia:
 - a) świadczenia lecznicze i położnicze,
 - b) zaopatrzenie w protezy, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
 - c) zapewnienie pracy,

- d) przysposobienie zawodowe,
- e) prawo do wojskowej kwatery stałej,
- f) prawo do pomocy w budownictwie mieszkaniowym ze środków własnych,
- g) prawo do umieszczenia w domu emeryta wojskowego lub w domu rencisty.

Art. 3. 1. Użyte w ustawie określenia:

- 1) emerytura — oznacza emeryturę wojskową,
- 2) emeryt — oznacza emeryta wojskowego,
- 3) renta inwalidzka — oznacza wojskową rentę inwalidzką,
- 4) rencista — oznacza rencistę wojskowego,
- 5) renta rodzinna — oznacza wojskową rentę rodzinną,
- 6) renta — oznacza wojskową rentę inwalidzką i wojskową rentę rodzinną.

2. Emerytem wojskowym jest żołnierz zwolniony z zawodowej służby wojskowej, który ma ustalone prawo do emerytury wojskowej.

3. Rencistą wojskowym jest żołnierz zwolniony z zawodowej służby wojskowej, który ma ustalone prawo do wojskowej renty inwalidzkiej.